

MEMO

Aan: Deelnemers eerste dorpsgesprek.
Van: Roelof Goodijk, John Lonink, Jeroen Pijnenburg, Mathieu Bos
CC: Gemeente Bernheze
Datum: 14-5-2009
Project: iDOP Loosbroek
Projectnummer: 2.1721.001
Betreft: Memo samenvatting 1^e dorpsbijeenkomst Loosbroek

Inleiding

Op 14 mei 2009 heeft het eerste dorpsgesprek plaatsgevonden over de toekomst van Loosbroek. In 4 groepen is door de aanwezige bewoners gesproken over het wensbeeld voor Loosbroek en de problemen en knelpunten die nu spelen in het dorp en haar omgeving. Dit verslag probeert een zo goed mogelijk beeld te geven van alle meningen, die zijn geuit tijdens de bijeenkomst, maar is natuurlijk niet volledig. We gaan vooral in op punten, waar veel bewoners het over eens zijn of waar juist een verschil van mening is. Voor vragen en opmerkingen kunt u reageren op de samenvatting door een e-mail te sturen aan: roelof.goodijk@losstadomland.nl of schriftelijk t.a.v. Roelof Goodijk, LOS Stadomland, Postbus 142, 5201 AC, 's Hertogenbosch.

Wat is een iDOP?

Een iDOP is een plan voor de leefbaarheid van dorpen. Het plan wordt samen met bewoners opgesteld en voorgelegd aan de gemeente. Daarom worden meerdere dorpsavonden georganiseerd, waarbij bewoners wordt gevraagd mee te denken aan de toekomst van het dorp. Dit leidt tot een gezamenlijke visie en er worden concrete oplossingen vastgelegd met als doel dorpen leefbaar en vitaal te houden. Het proces is een kenmerkend onderdeel. Door brede dorpsbijeenkomsten raken bewoners onderling in gesprek, maar op de slotavond in september kunnen bewoners ook met de gemeente in gesprek over de uitkomsten van de dorpsavonden.

Typisch Loosbroek

Het meest kenmerkende en positieve van Loosbroek is de gemeenschapszin, het sterke verenigingsleven, de rust en de band met het buitengebied. De bewoners hebben een sterke band met elkaar, maar laten elkaar ook in hun waarde. Men is tolerant t.o.v. elkaar, nieuwkomers voelen zich over het algemeen snel welkom.

Het uitzicht aan verschillende kanten van het dorp wordt 'zeldzaam mooi' genoemd. Het dorp zelf wordt niet bijzonder mooi genoemd. Alleen de school (oudste schoolgebouw van Nederland!), de kerk en de pastoretuin worden genoemd als mooie plekken. In algemene zin zijn de oude boerderijen een bijzondere kwaliteit die de Dorpsstraat als oorspronkelijke ontginningsbasis heel herkenbaar maakt.

Als lelijke plekken in het dorp zijn meerde locaties genoemd. De open ruimtes in het centrum vormen geen dorpshart en zijn koud, kil en hebben geen uitstraling. Jammer is dat meerdere entrees worden gedomineerd door bedrijfsbebouwing, die vaak hard in het landschap liggen, zoals de gebouwen van de Vobra.

Het LOG gebied wordt als bedreiging voor het landschap en de volksgezondheid gezien. Ook ziet men steeds minder dieren in de wei, wat een knelpunt is bij de uitstraling van het platteland.

Wonen in Loosbroek

Loosbroek wenst in de toekomst haar dorpschaal en sfeer te behouden. Dat betekent dat er voldoende nieuwe aanwas dient te zijn, een goede mix van leeftijden en woningen met een dorps uitstraling. Met het op peil houden van het aantal inwoners, willen de bewoners de basisvoorzieningen in stand houden.

Belangrijk is gedifferentieerd bouwen met een goede mix van de doelgroepen jong en oud. Het woningbouwprogramma moet doorstroming en het zo lang mogelijk wonen in eigen dorp mogelijk maken. Als er dan nieuw gebouwd wordt dan zouden dit levensbestendige woningen kunnen zijn.

Men wenst de zorg rondom het wonen te optimaliseren. In d'n Hoek zou de zorgfunctie moeten worden versterkt. Al dan niet met inzet van vrijwilligers. Ook wordt gedacht aan zorgopties in De Wis, waarmee direct doelgroepen worden gemengd. Nieuwe woningen gericht op ouderen zijn misschien niet nodig als de regels voor mantelzorg in het buitengebied soepeler zouden worden. Om woningen voor starters beschikbaar te maken is de prijs nu vaak een knelpunt. Daarom wenst men opties te onderzoeken om woningen financieel bereikbaar te houden, zoals meer kavels (met lage grondprijs) beschikbaar te stellen voor zelfbouwprojecten door starters (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap).

De kerk hoeft voor de bewoners geen fysiek middelpunt van het dorp te zijn. De doorzichten vanaf de Dorpsstraat zijn hiervoor te waardevol. Naast de reguliere uitbreiding aan de zuidzijde van het dorp, worden wel mogelijkheden gezien voor bouwen op boerenerven (splitsen van boerderijen of vml. stallen kan kleine starterswoningen of appartementen opleveren) of het (op termijn) wijzigen van bestemmingen van panden in de kom.

Werken

Over de rol van werkgelegenheid zijn de meningen enigszins verdeeld in het dorp. Voorop staat, dat werkgelegenheid een belangrijke plaats inneemt en dat het dorp op lange termijn een sterke band met het platteland wenst te behouden. Werken bepaalt voor veel mensen de levendigheid en compleetheid van het dorp.

In enkele groepen staat het wonen in het dorp voorop, voor de anderen maakt bedrijvigheid onlosmakelijk deel uit van het wonen in een dorp. Men verwacht in de toekomst een blijvende behoefte aan kleine bedrijfslocaties. Dit kan de gemeente (mee) faciliteren door woonwerkcombinaties en werken in voormalige agrarische bedrijfsbebouwing mogelijk te (blijven) maken. Enkele groepen zien graag een bedrijfsverzamelgebouwtje in Loosbroek. Men voorziet geen vlucht naar dienstverlening in het dorp, wel enige toename.

Enkele groepen zien graag dat de huidige bedrijven meer geconcentreerd worden, anderen zien meer iets in een goede inpassing van de huidige bedrijven. Verdere uitbreiding van grotere bedrijven is niet gewenst, dan komt verplaatsing aan de orde naar een bedrijventerrein. Bij de bedrijvig-

heid moet meer rekening worden gehouden met de ontsluiting. Nu treedt er door zwaar verkeer nogal eens overlast op.

Buitengebied

In het wensbeeld is Loosbroek de parel van Bernheze (of: de parel van de parel). Het toekomstbeeld is een agrarisch landschap met mooie doorzichten en wandel- en fietspaden. Er is voldoende groen en de maximale inzet om dat te behouden, ook bij uitbreiding en nieuwbouw. Het oorspronkelijke beeld van het Brabantse landschap wil men waar mogelijk weer aanzetten, b.v. door de aanplant van heggen of door bredere bermen.

Het platteland staat volgens de bewoners onder druk. Het geplande LOG laat te grootschalige activiteiten toe, ligt te dicht tegen de kern aan en levert volgens de bewoners een gevaar op voor de volksgezondheid. Bovendien wordt de doelstelling van het LOG niet behaald. Ook elders in het buitengebied worden forse uitbreidingen van intensieve veehouders gezien. Dit vindt men niet bij de dorpse maat passen. Bovendien vreest men gezondheidsrisico's, waardoor verdere intensivering en schaalvergroting ongewenst is. Als er daadwerkelijk concentratie van IV zou plaatsvinden, is een deel van de bewoners niet tegen het LOG, mits goed (groen) ingepast. Ook kan dan b.v. een bedrijfsverzamelgebouw in het LOG worden ingepast.

Liever zien de bewoners in de toekomst een multifunctioneel platteland met het behoud van het authentieke landschap en mogelijkheden voor recreatief medegebruik. Op voormalige agrarische percelen liggen mogelijkheden voor recreatieve functies, zorgboerderijen, kleinschalige bedrijfjes. Een oplossing om kleinschalige landbouw financieel haalbaar te houden is enkele extra woningen of recreatie appartementen als kostendrager toe te staan op het agrarische perceel. Het oorspronkelijk beeld van het Brabantse landschap wil men herstellen door b.v. de aanplant heggen, waarbij de mooie doorzichten in stand moeten blijven.

Een groep zou graag zien, dat Loosbroek een proeftuin voor biologische landbouw wordt en er moet ruimte komen voor innovatieve (landbouw)bedrijven op locatie van bedrijven die willen vertrekken uit de kernrandzone.

Verenigingen en sociaal leven

Over het algemeen zijn de bewoners in Loosbroek erg tevreden over het huidige verenigingsleven. Wel is het belangrijk om ook jonge mensen in de toekomst geïnteresseerd hiervoor te houden en de kwaliteit van verenigingen en accommodaties hoog te houden. Hiervoor zijn meerdere punten van belang;

- Het bundelen van de krachten en meer samenwerking tussen verenigingen bevorderen,
- voldoende nieuwe aanwas,
- gericht blijven werken aan vrijwilligerswerk en
- jongeren meer betrekken bij het sociale leven.

Verenigingen kunnen activiteiten beter afstemmen of gezamenlijk activiteiten opzetten, zo werd in meerdere groepen gesteld. Mogelijk kan samenwerking met andere dorpen zelf voordelen opleveren voor sommige verenigingen.

Voldoende nieuwe aanwas is afhankelijk van het aantal woningen, dat wordt gebouwd en de mate waarin erin geslaagd worden hier de jonge gezinnen te huisvesten. Bij sommige verenigingen is het aantal vrijwilligers (m.n. bestuursfuncties) een knelpunt. Ondersteuning bij bestuurstaken of zelfs het opzetten van een (deels) professioneel bestuur is het uitzoeken waard. Het betrekken van jongeren kan b.v. via de basisschool of de sportclubs. Mogelijk kan een speciaal IDOP voor de jeugd worden gemaakt?

Een deel van de bewoners vindt dat gezocht moet worden naar jeugdactiviteiten in de Wis, zodat hier de doelgroepen beter gemengd worden. Ook de kerk werd als onderdeel gezien van het sociale leven van het dorp. Vooral op cultureel vlak kan de kerk een goede ondersteuning bieden.

Bovenal moet de motivatie blijven komen vanuit de bewoners. Alles draait om enthousiasme, zoals te zien was bij bijvoorbeeld de voetbalplaatjesactie van de Spar en de voetbalclub!

Voorzieningen

Op lange termijn willen de bewoners dat Loosbroek een levendige kern blijft. Voorzieningen in het dorp en een goede bereikbaarheid van voorzieningen in andere dorpen is daarbij essentieel. Met name voorzieningen gericht op sociale samenhang, het (lang) zelfstandig wonen door ouderen en ter ondersteuning van het werken in het dorp zijn genoemd in het belang van het dorp.

Voor de sociale samenhang zijn die voorzieningen belangrijk die als ontmoetingsplek fungeren (dus ook de basisschool en de supermarkt) en het verenigingsleven ondersteunen. Iedereen is natuurlijk ontzettend blij met de Supermarkt en natuurlijk moet er alles aan gedaan worden om hem te behouden. Dat betekent wel dat iedereen zijn boodschappen er moet blijven doen en dat de ondernemer voldoende ruimte krijgt om uit te breiden of nieuwe dingen te ondernemen.

Ouderen zien graag dat de verpleegkundige terugkeert in het dorp. Ook de wens voor een huisarts blijft bestaan, bij voorkeur voor 1 a 2 dagen per week (spreekuur) en een spreekuur voor het consultatiebureau. Onderzocht moet worden hoe een informatievoorziening kan worden opgezet waar (zorg)vraag en aanbod op elkaar kan worden afgestemd. Daarnaast blijft het openbaar vervoer van belang om een goede bereikbaarheid te behouden. Het rondje Bernheze moet blijven.

Binnen een woon - werkdorp vergroten naast een basisschool ook andere voorzieningen de aantrekkelijkheid van het wonen. Aangegeven werd dat er behoefte is aan een kinderdagverblijf. Deze kan wellicht gecombineerd worden met de peuterspeelzaal en misschien zelfs met een educatief centrum.

Op het vlak van de sport is de wens geuit voor een tennisbaan en een voetbaltrapveldje. Ook kan het opwaarderen van de gymzaal meer mogelijkheden bieden voor verenigingen. Een deel van de

bewoners denkt echter dat er op termijn te weinig draagvlak is voor nieuwe verenigingen en dat dit mogelijk bestaande verenigingen verzwakt.

Ruimtelijke inrichting en verkeer

In het wensbeeld blijft Loosbroek een plattelandsdorp met een mooi en authentiek buitengebied. Daarbinnen vormt Loosbroek de parel binnen de groene parel van de gemeente. Met extra aandacht voor fietspaden kan “Loosbroek het fietsknooppunt van Bernheze!” worden.

De wegen in het buitengebied zouden veiliger moeten worden voor fietsers. Dit betekent of minder vrachtverkeer of nieuwe fietspaden. Toch is het afsluiten van wegen voor autoverkeer geen goed idee. Men wil het buitengebied goed bereikbaar houden. Een deel van de bewoners vindt het slimmer om losliggende fietspaden te realiseren langs de belangrijkste ontsluitingswegen.

De bewoners vinden hun dorp niet bijzonder mooi, maar het is er evengoed aangenaam wonen. De belangrijkste wens is om een aantrekkelijker centrumgebied te maken, die ook interessant is voor de recreant. Men wil een nostalgisch dorpsplein, het liefst met klinkers. Daarbij dient de inrichting wel rollatorvriendelijk te zijn. Ook op dit moment levert de inrichting problemen op voor mensen met een rollator. De wegen in het dorp zijn te bol en daarom slecht begaanbaar. Ook de stoepen zijn vaak te scheef aangelegd.

Binnen de kom mogen er meer aparte wandelpaden en vrijliggende fietspaden aangelegd worden. Het groen binnen de kern is belangrijk, maar mag echt gebruiksgroen zijn (feestjes, kinderspel). De bewoners zien het groen in de kern niet graag verwilderen. De Pastorie tuin zou beter zichtbaar moeten worden en dus ook een betere ontsluiting moeten krijgen.

Door de verspreide bedrijvigheid treedt er wel eens verkeersoverlast op, hoewel dit sinds de aanleg van de A50 wel sterk verminderd is. Het zware vrachtverkeer zou men het liefst om de kern heenleiden.

Het volgende dorpsgesprek

Op maandagavond 8 juni om 20.00 vindt het tweede dorpsgesprek plaats in De Wis. Deze avond gaan we in op de concrete oplossingen om de wensen voor de toekomst haalbaar te maken. De kerncommissie en ontwerp bureau LOS Stadoland hopen u dan weer te zien.